

Sygn. akt III Cz 306/15

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Gabriela Sobczyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 marca 2015r.

sprawy z powództwa (...) (...)w W.

przeciwko A. G.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie zawarte w punkcie II wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 21 listopada 2014r., sygn. akt I C 718/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem zawartym w wyroku z dnia 21 listopada 2014r. Sąd Rejonowy w Raciborzu odstąpił od obciążania pozwanej kosztami procesu.

W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia wskazał, że podstawę prawną tego rozstrzygnięcia stanowi art. 102 kpc. Wskazał, że stosowanie tego przepisu powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty dotyczące przebiegu procesu jak i leżące poza nim zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej. W ocenie Sądu Rejonowego mimo, że pozwana przegrała sprawę, jej sytuacja materialna ujawniona na rozprawie i potwierdzona dokumentami w aktach postępowania egzekucyjnego KM 604/11. Uzasadnia to także jej sytuacja życiowa. Pozwana posiada bardzo niską emeryturę, nie przekraczającą 1000 zł. Ś. te nie wystarczają na zaspokojenie podstawowych potrzeb życia codziennego. Nie ma innych dochodów ani wartościowych przedmiotów, co skutkowało umorzeniem postępowania egzekucyjnego. Sąd rejonowy wskazał, że mając na względzie wskazane okoliczności obciążenie pozwanej kosztami procesu byłoby nie do pogodzenia z zasadami współżycia społecznego.

Zażalenie na to postanowienie złożył powód. Zarzucił mu naruszenie przepisów postępowania, a to art. 102 kpc wskutek błędnego uznania że w niniejszej sprawie zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki które powodują, że strona pozwana nie powinna być obciążona kosztami procesu, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, że przesłanki takie nie mają miejsca. Stawiając ten zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Ewentualnie wniósł o uchylenie tego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniewego.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że art. 102 kpc ustanawia zasadę słuszności i jest rozwiązaniem szczególnym, nie podlegającym wykładni rozszerzającej. Wskazał, że sama sytuacja ekonomiczna strony nie uzasadnia zwolnienia jej od obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że za tym rozwiązaniem przemawiają dalsze szczególne okoliczności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest uzasadnione.

Dokonując oceny podstaw do zastosowania art. 102 kpc Sąd Rejonowy oparł się na wynikach postępowania, przeprowadzonego przed tym Sądem. Zapoznał się też z aktami postępowania egzekucyjnego, zauważając, że było ono nieskuteczne. Wskazał, że pozwana znajduje się w trudnej sytuacji materialnej. Postępowanie niniejsze dotyczyło zapłaty kwoty 2351,73 zł z tytułu umowy kredytu zawartej w 2008r. na okres do 4 sierpnia 2010 r. Pozwana złożyła w sprawie zarzut przedawnienia, ostatecznie jej zarzut nie okazał się zasadny, a kwotę zasądzono na rzecz powoda, który wierzytelność tę nabył od (...) w G..

Jak wynika z przebiegu rozprawy, pozwana ma 57 lat . Wskazała, że przyczyną niespłacania należności była jej trudna sytuacja majątkowa. Pozostaje na rencie chorobowej. Te okoliczności, niezaprzeczona przez powoda, wskazują, że sytuacja życiowa pozwanej jest trudna także z racji stanu zdrowia oraz wieku. Nie ma ona obecnie realnych szans na uzyskania większego dochodu.

W tych okolicznościach uznać należy, że Sąd Rejonowy dokonał rzetelnej oceny okoliczności faktycznych i zasadnie uznał, że w sprawie zaistniały podstawy do zastosowania art. 102kpc. Podnieść należy, że zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 24.10.2013r. IV CZ 61/13, hipoteza przepisu art. 102 k.p.c., odwołująca się do występowania "wypadków szczególnie uzasadnionych", pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu.

Zastosowanie tego przepisu jest przykładem tzw. uznania sędziowskiego. Skuteczne podważenie rozstrzygnięcia Sądu wymagałoby wykazania, że zaskarżone rozstrzygnięcie jest rażąco niewłaściwe. Takich okoliczności powód w niniejszej sprawie nie wskazał i nie przytoczył.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 kwietnia 2013r., sygn akt III CZ 75/12, rozstrzygnięcie na podstawie art. 102 k.p.c. ma charakter dyskrecyjny, kontrola instancyjna w tym zakresie jest ograniczona do sytuacji, gdy zastosowanie wzmiankowanego przepisu nie zostało w ogóle uzasadnione bądź nastąpiło z rażącym naruszeniem reguł przewidzianych w tym przepisie.

Zaskarżone postanowienie Sąd Rejonowy uzasadnił należycie, a powód nie wykazał rażącego naruszenia reguł przewidzianych w art. 102 kpc.

Z tych powodów zażalenie jako nieuzasadnione oddalono na podstawie art. 385kpc w zw. z art. 397§2kpc.

SSO Gabriela Sobczyk